

TARKASTUSKERTOMUS**KOLARI Äkäsjokisuu, Luntanginkangas 2**

Kivikautinen ja historiallisen ajan asuinpaikka

Rauhoitusluokka: 2**Ajoitus:** Kivikausi**Yksiköt ja lukumäärät:** Pintalöytöinä palanutta luuta 18 katkelmaa ja kolme kvartssia. Kaksi multakodan pohjaa.**Tarkastusaika:** 8.11.2011**Tarkastaja:** Hilikka Oksala**Aiemmat tutkimukset:** Lybäck, G. et al. (2010): Luntanginkangas ja Moottorirata, inventointi.

Jussila, T. – Sepänmaa, T. (2010): Muonionjoki – Tornionjoki, inventointi.

Mikroliitti Oy.

Aiemmat löydöt: KM 38395: 1 – 8, KM 38512**Sijainti****Peruskartta:** 2713 09 ÄKÄSJOKISUU**KKJ27:**

Luut: i= 3352 451 p= 7490 347 z= 160 - 165

Kvartsit: 3352 424 7490 331

Multakodat: 3352 360 7490 300

Pinta-ala: Luut: 1 m², kvartsit n. 20 m².**Suunta ja etäisyys kirkosta tms.:** N. 17 km Kolarin kirkolta NW.**Tila/Rno/nimi:** Vm. 893:10:1**Omistaja:** Metsähallitus**Osoite:** PL 81, 90101 OULU**Puhelin:** 0205 64 120**Tarkastuslöydöt:** KM

: 1 – 4 kvartssia ja palanutta luuta.

Liitteet:**Kartat:** Kartat 1 - 2~~**Muut liitteet:** Löytöluettelo~~**Valokuvat:** Kuvataulut 1 - 2**Tarkastuksen aihe:** Löytöpaikan todentaminen aiempien tietojen pohjalta.**Menetelmät:** Havainnointi, kirjaaminen, pintapoininta, valokuvaus, gps-tallennus.**Kohteen kuvaus (ulko- ja sisämitat: leveys, pituus, paksuus, korkeus tai syvyys, muoto, ilmansuunnat, kivien raekoko, vallien leveydet ja korkeudet, aukkojen suunnat, leveydet ja syvyydet, ojen pituudet, leveydet ja syvyydet, kivikeskittymät sekä irtaimen löydöstön luonne ja sijainti):**A) Palaneiden luiden löytöpaikka n. 1 m²:n alalta kantojuurakon juurelta. Siitä lounaaseen löytyikvartsikatkelmia hajallaan n. 20 m²:n alalta. A-alueen löydöistä n. 104 m ja 126 m SW oli

- B) kaksi historiallisen ajan multakotaa, joiden pohjan muodot ovat neliömäiset tai suorakaiteet. Lännapuoleisessa maakodassa oli jäljellä historiallisen ajan irtaimistoa, kuten emaliämpäri ja kovalevyä. Nurkassa oleva tulisijan raunio oli osittain tehty punatiilestä. Idänpuoleinen maakota oli vuorattu hirsillä.

Löytösyvyys ja kerroksen laatu (värjäytymät, sora, hiekka vai moreeni):

- A) Kivikautiset löydöt olivat pintahavaintoja äestämällä paljastuneesta mineraalimaasta, joka on hienoa hiekkaa.
B) Multakodat havaittiin osittain umpeenkasvaneina kaivantoina törmän reunoilla.

Muinajäännöksen pintakasvillisuus: A) Kuivaa jäkäläpohjaista mäntykangasta. B) Multakotien kohdalla kasvillisuus on mm. kuusikkoa, pajukkoa sekä lehtipuuta.

Kunto ja hoito: A) Kyseessä on hakkuuaukea, joka on pintaäestetty. B) Hoitamattomista tilapäisasumuksista ovat katot romahtaneet. Voimakas umpeenkasvu on alkanut.

Luonnonympäristö ja maasto (lähin vesistö, suo, vaara tms., ympäristön kasvillisuus):

Maasto laskee terasseittain kohti Muonionjokea n. 178 m SSW. A) Pieni mäntykangaskumpare tasaisehkoissa ympäristössä. B) Multakotien jäänteet sijaitsivat alemman törmän reunalla, josta jokeen (S) on n. 100 m.

Rakennettu ympäristö (lähimmät rakennukset, tiet, sorakuopat, sähköpylväät jne.):

- A) Aareankankaantien (ESE – WNW) eteläpuolella ja Kolarin/Muonion kunnanrajan (SW – NE) suuntaisen metsätieuran itäpuolella sijaitsevan hakkuuaukion länsireunaa, teiden risteyksessä sijaitsevan hiekanottoa paikan S – SE-puolella.
B) Jokirantaan johtavan ajouran (NW – SE) länsi- ja itäpuolilla, välittömästi kunnanrajan itäpuolella.

Löytöaika ja -tapa (peltotyössä, ojankaivuussa, hiekanotossa, tietyössä tms.):

Tässä raportoitavat löydöt dokumentoitiin tarkastuksen yhteydessä.

Laajuuden arviointiperuste: Vähintään raportoitu havaintoalue.

Luokitusehdotus perusteluineen: 2; aineisto on informatiivista.

Ehdotus suoja-alueeksi: Näköhavaintoon rajautuva luonnollinen maisema-alue löytöjen ympärillä.

Havaintomahdollisuudet: Hyvät.

Opas: Göran Lybäck et al. (?), Mikroliitti Oy (?), H. Oksala

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys: Ei tietoa metsätöiden jatkosta – mahdollinen auraus?

Lähilöytöjä: Kolari Luntanginkangas 1, kivikautinen asuinpaikka täältä n. 110 m SE; Muonio 53 Luntanginkangas, Siekkijoen suu: asumuspainanne, turvekammeja sekä tervahautoja täältä n. 185

m WSW; Mahdollinen kvartsiittilouhos täältä n. 196 m SSE; Kuoppa ja kamminpohja täältä 130 m ja 160 m SE; Asumuspainanne ja kuoppa täältä n. 220 m ESE; Kolari Luntanginkangas 3 täältä n. 698 m ESE; Tulisijahavainnot Kolari/Muonio kunnanraja, Lietorova WSW täältä n. 3.2 km NE; Tervahauta täältä n. 1.3 km NNW; Muonio 54 Karkosenkangas, Mukkaskoski: asumuspainanne ja tulisijanpohjia täältä 1.4 – 1.7 km SW; Muonio, Suvannonkankaan W-osa: asumuspainanteita, tulisijoja ja kvartsi- sekä luulöytöjä täältä 3.5 – 4 km W; Muonio Karinkangas: kivikautinen asuinpaikka täältä n. 5.4 km WNW; Kolari 46 Mannajärvi: kivikautinen asuinpaikka täältä n. 4.8 km ENE; Kolari Lietorova S, Ruonajänkkä: kämpänpohjia täältä n. 3.4 km ENE; Muonio 57 Tapojärvi, Valkeajärvi: pyyntikuoppa (?) täältä n. 5.5 km NE; Muonio 55 Tapojärvi, Valkeavaara: breksiakvartsin (?) työstöpaikka täältä n. 6.4 km NNE; Muonio Kaalamovaara W: asumuspainanteita, varasto- ja pyyntikuoppia sekä tulisijojen pohjia täältä 5.7 – 5.9 km NW.

Kolarin Äkäsajokisuulla 1.3.2012

Hilikka Oksala

KARTTA 1
KOLARI ÄKÄSJOKISUU, Luntanginkangas
Hilka Oksala 2011

Ote tiekartasta GT 14 Sodankylä – Muonio, mk 1:250 000

Asuinpaikka sijoittuu kartalla (Genimap 2005) olevan mustan renkaan sisään, tien eteläpuolelle.

KARTTA 2
KOLARI ÄKÄSJOKISUU, Luntanginkangas

GPS-kartta 1:6000

Tallennus Hilka Oksala 8.11.2011

MERKKISELITYKSIÄ:

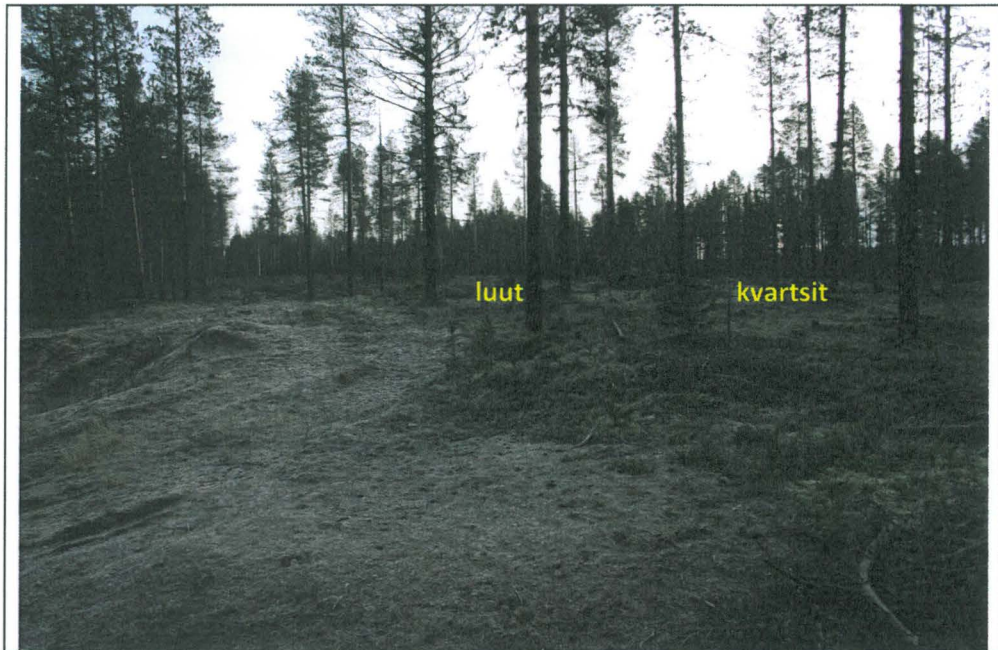
● Tallennettu kohde 8.11.2011

• Aiemmat löytöpaikat

A - D Tallennetut havainnot

KUVATAULU 1

Kuva 1. Luntanginkangas 2, luiden ja kvartsien löytöpaikat on tekstitetty kuvaan. Kuvaussuunta NNW – SSE, Aareankankaantien ja kunnanrajan "risteyksessä" olevalta hiekanottoaikalta.

Kuva 2. Luntanginkangas 2, kuvaussuunta pohjoisluoteesta eteläkaakkoon. Horisontissa näkyvä metsä on Ruotsin Pajalan Koskenkangasta, terassi pudottaa kohti Muonionjokea.

KUVATAULU 2

Kuva 3. Näkymä kaakosta kohti Luntanginkangas 2:n löytöaluetta.

Kuva 4. Luntanginkangas 1, raportissa mainittu tulisijan pohja alueella A. Osa vaaleista pisteistä on luulöytöjä.

Kuva 5. Sama tulisija lähempää, kuvaussuunta S – N.

Kuva 6. Iskemällä käsiteltyjä, lievästi palaneita kiviä eri mineraaleista, ilmeisesti hajonneesta tulisijasta, joka on metsäkoneen paljastama. Ympäröivä hiekka on punaisenruskeaksi palanutta. Luntanginkangas 1 (S – N).

KUVATAULU 3

Kuva 7. Terassin reunan alta paljastunutta, käsiteltyä sekakiviainesta palaneessa sorassa. Esiintymä antoi vaikutelman "kivisepän pajasta". Kuvaussuunta SW – NE. Luntanginkangas 1.